

## Lausunto Uudenmaan liiton talouden raamiin 2027

Kaupunginhallitus 21.9.2026  
249/00.04.01/2026

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Valmistelija: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha ja talous- ja hallintojohtaja Saarela Jenny

Uudenmaan liitto on pyytänyt 18.6.2026 päivätyllä kirjeellä (ns. kuntakirje) kuntien lausuntoja vuoden 2027 talousarvion raamista. Lausunnot pyydetään antamaan 9.10.2026 mennessä. Lähtökohtana Uudenmaan liiton esityksessä on, että kuntien maksuosuuksiin ei tule muutoksia vuoden 2026 tasoon nähden. Uudenmaan liiton vuoden 2026 talousarvioon kuntien maksuosuuksia vähennettiin 5 %.

Uudenmaan liitossa on ollut käynnissä talouden tasapainotusohjelma vuodesta 2024 lähtien. Tasapainotusohjelman tavoitteena on saada Uudenmaan liiton talous pysyvästi kestäväälle pohjalle viimeistään vuonna 2028. Tasapainotusohjelmaan liittyy myös toiminnalliset uudistukset sekä keskittyminen maakuntaohjelman strategisiin tavoitteisiin ja kunnille lisäarvoa tuottavaan toimintaan. Kestävän talouden saavuttaminen tehdään sopeutumalla kasvaviin menoihin tuloja muuttamatta.

Uudenmaan liiton tulot muodostuvat lähes täysin kuntien jäsenmaksuosuuksista. Tasapainotusohjelman tulokset vuosilta 2024 ja 2025 ovat olleet tavoitteen mukaisia ja kumpanakin vuonna menoja on sopeutettu noin 500 000 euroa vuositasolla. Sopeutuksella on kyetty toteuttamaan toimintaa inflaatiosta ja työehtosopimusten mukaisista palkkamenojen korotuksista johtuvassa kustannusten kasvussa ilman, että kuntien jäsenmaksuja on nostettu. Tasapainotusohjelman mukainen sopeutustarve vuodelle 2027 on noin 315 000 euroa (4 %).

Uudenmaan liiton taloutta ja toimintaa ohjaa maakuntavaltuuston asettama maakuntahallitus. Maakuntahallitus käsittelee vuoden 2027 talouden ja toiminnan suuntaviivoja aamukoulussaan 12.10.2026 ja linjaa valmistelua kokouksessaan 26.10.2026. Maakuntavaltuustolle annettavan talousarvioesityksen maakuntahallitus päättää kokouksessaan 23.11.2026. Maakuntavaltuusto käsittelee Uudenmaan liiton talousarvion vuodelle 2027 kokouksessaan 8.12.2026.

Kuntien osallisuus Uudenmaan liiton talousarviovalmisteluun muodostuu pääasiassa kuntien lausunnoista kuntakirjeen raamiin sekä kuntajohtajien kanssa käytäviin keskusteluihin. Uudenmaan liitossa kokoontuu säännönmukaisesti Uudenmaan kuntajohtajakokous. Yhteenveto kuntien lausunnoista koskien Uudenmaan liiton talouden raamia vuodelle 2027 tuodaan kuntajohtajakokoukseen 21.10.2026.

Uudenmaan liiton keskeiset vuoden 2027 toiminnalliset painotukset ovat vaikuttaminen ja valmistautuminen EU:n vuonna 2028 käynnistyvään uuteen ohjelmakauteen, tuleviin kansallisiin lakimuutoksiin (mm. alueidenkäyttölaki ja aluekehityslaki) vaikuttaminen ja sopeutuminen, VISIO-maakuntakaavatyön loppuun saattaminen sekä kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta (mm. Suomen tulevaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen).

Lausuntonaan Karkkilan kaupunki toteaa seuraavaa:

Karkkilan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua Uudenmaan liiton vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohdista.

Karkkilan kaupunki pitää erittäin myönteisenä sitä, että Uudenmaan liiton tavoitteena on säilyttää kuntien maksuosuudet vuoden 2026 tasolla eikä liiton rahoitustarvetta esitetä kasvatettavaksi. Kuntatalouteen kohdistuu edelleen merkittäviä paineita, minkä vuoksi on tärkeää, että maakuntaliitto jatkaa määrätietoista talouden tasapainottamista sekä toiminnan kehittämistä siten, että palveluiden ja vaikuttamistyön taso voidaan turvata ilman jäsenkuntien maksuosuuksien korottamista.

Karkkilan kaupunki pitää myönteisenä myös sitä, että Uudenmaan liiton vuodesta 2024 lähtien toteuttama tasapainotusohjelma on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Karkkilan kaupunki katsoo, että vuoden 2027 toiminnallisissa painotuksissa on perusteltua korostaa valmistautumista seuraavaan EU-ohjelmakauteen sekä aktiivista kansallista ja kansainvälistä edunvalvontaa. Samalla kaupunki esittää, että Uudenmaan liitto kohdistaisi vuoden 2027 aikana erityistä huomiota pienten kuntien kehittämismahdollisuuksien vahvistamiseen. Käynnissä olevien ja valmisteltavien EU-rahoitusinstrumenttien hyödyntämisessä tulisi varmistaa, että myös pienillä kunnilla on tosiasialliset valmiudet osallistua hankkeisiin, rakentaa kumppanuuksia ja saada rahoitusta alueensa kehittämiseen.

Pienten kuntien resurssit hankkeiden valmisteluun ja kansainväliseen yhteistyöhön ovat usein rajalliset. Tämän vuoksi Uudenmaan liiton asiantuntija- ja verkostotuki sekä aktiivinen edunvalvonta voivat merkittävästi edistää koko maakunnan tasapainoista kehitystä ja kilpailukykyä.

Pienten kuntien elinvoiman, kestävä kasvun ja uudistumiskyvyn tukemisessa olisi hyödyllistä tarkastella myös eurooppalaisia esimerkkejä ja hyviä käytäntöjä. Useissa Euroopan maissa on onnistuttu vahvistamaan pienten kuntien kilpailukykyä, saavutettavuutta, yritystoimintaa ja palveluiden saatavuutta EU-rahoituksen sekä kuntien välisten yhteistyöverkostojen avulla. Karkkilan kaupunki toivoo, että Uudenmaan liitto toimisi aktiivisesti tällaisen kansainvälisen osaamisen kokoajana ja välittäjänä Uudenmaan kunnille.

Karkkilan kaupunki kannustaa Uudenmaan liittoa hyödyntämään vuoden 2027 aikana erityisesti niitä EU-rahoitusmahdollisuuksia, jotka tukevat kuntien elinvoiman vahvistamista, työllisyyttä, vihreää siirtymää, digitalisaatiota sekä alueiden välistä yhteistyötä.

Karkkilan kaupungilla ei muutoin ole huomautettavaa Uudenmaan liiton vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohdista.

Ehdotus:

Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan liiton talouden raamiin vuodelle 2027 esittelykohtaan kirjatun lausunnon.

Päätös

Täytäntöönpano: Uudenmaan liitto